

בש"פ 4113/22 - יוסף שוורץ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4113/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: יוסף שוורץ

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע, מיום 17.6.2022, בעמ"י 36110-06-22
שניתנה על-ידי השופט ג' דניאל

בשם המבקש: עו"ד אבי חימי; עו"ד נועם אליגון

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 17.6.2022, בעמ"י 36110-06-22 (השופט ג' דניאל) שבה התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע, מיום 16.6.2022, במ"י 61540-05-22 (השופט ר' ימיני), שלפיה שוחרר המבקש לחלופת מעצר, לאחר שהוגשה הצהרת תובע.
2. המבקש נעצר ביום 30.5.2022, בחשד לביצוע עבירות מין, סמים ועוד. מעצרו הוארך מעת לעת לפני אותו מותב, עד אשר ביום 16.6.2022, הוגשה בקשה חמישית להארכת מעצרו, בד בבד עם הצהרת תובע מכוח סעיף 17(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה ומעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), עד ליום 20.6.2022. בבקשה הודע על כוונת המשיבה להגיש כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים. בית משפט השלום ציין בהחלטתו כי גם בשלב הצהרת תובע, נדרש בית המשפט לבחון אפשרות לשחרור החשוד לחלופת מעצר. בהתאם, בציינו כי נחשף לחומר החקירה בתיק בהארכות מעצר קודמות, הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר, "כי ניתן לאיין את מסוכנותו של המשיב [המבקש כאן] בחלופה שפגיעתה פחותה".

3. למחרת, ביום 17.6.2022, עררה המדינה לבית המשפט המחוזי על שחרורו של המבקש. בית המשפט המחוזי נעתר לערר, והורה על הארכת מעצרו של המבקש עד יום 20.6.2022. נקבע, כי חומר הראיות מלמד על מסוכנותו הרבה של המבקש, וכי מדובר במסכת רחבה של עבירות המיוחסות לו, בכלל זה עבירות מין שונות במספר לא מבוטל של מתלוננות, וחשדות לשימוש בסמים לצורך ובקשר לעבירות הנ"ל, וכן גם עבירות של השמדת ראיות ועבירות נוספות. לדברי בית המשפט המחוזי בהחלטתו, "התמונה הכוללת מלמדת על קיומה של מסוכנות מצד המשיב, המחייבת בשלב זה הותרתו במעצר". עוד ציין בית המשפט המחוזי, כי אמנם "גם בשלב הגשת בקשה לפי סעיף 17(ד) לחוק המעצרים על בית המשפט לבחון אפשרות לשחרור לחלופה... עם זאת, המסגרת המשפטית בדבר "מעצר ביניים" היא שונה מהמסגרת המשפטית כפי שתעמוד בעת שתוגש הבקשה למעצר עד תום ההליכים. בינתיים, יש לאפשר לפרקליטות לגבש את כתב האישום, ובכלל זאת את העבירות אשר עתידות להיכלל בכתב האישום, ובהמשך לכך יהיה מקום לאפשר לצדדים ולבית המשפט בעת שידון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, לבחון את מכלול הראיות ואת משקלן, ועל רקע זאת לבחון את עוצמת המסוכנות, ובהמשך לכך את האפשרות לשחרור לחלופה".

מכאן בקשת הרשות לערור שלפני.

4. המבקש סבור, כי שגה בית המשפט המחוזי בהחלטתו על קבלת הערר. לטענתו, גם בשלב הצהרת תובע נדרש בית המשפט לבחון את היתכנותה של חלופת מעצר. "במקרים כגון דא קמה חובה מוגברת לערכאת הערעור לבחון אף היא את חלופת המעצר - דבר שלא נעשה בעניינו של המבקש - ורק לאחר בחינה כאמור ושלילת חלופת המעצר, ניתן להפוך את החלטת הערכאה הדיונית". לטענתו, שגיאה זו של בית המשפט המחוזי "מקבלת משנה תוקף בהינתן כי בית משפט השלום ליווה את החקירה מראשיתה, כך שהוא מצוי היטב בחומר הראיות, בעוצמת החשדות ובמסוכנותו הלכאורית של המבקש".

5. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערור, ושקלתי את נימוקיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה - להידחות. רשות לערור ב'גלגול שלישי' ניתנת רק במקרים המעוררים שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינים של הצדדים להליך, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת (בש"פ 1999/17 שם טוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (3.3.2017); בש"פ 3360/14 גניש נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (13.5.2014)). המבקש ניסה אמנם לשוות לטענותיו נופך עקרוני, אך הניסיון לא צלח. כעניין שבשגרה, ערכאות ערעור בוחנות החלטות שניתנו ביחס לחלופות מעצר, כדרך שנעשה כאן. לדברי המבקש, עוסקת הבקשה בסעיף 17(ד) הנ"ל "המחייב (כך לשיטת המבקש) בחינת חלופת מעצר בטרם קבלת החלטה על הארכת המעצר; ובעיקר בשאלה באילו מקרים - וכיצד - תתערב ערכאת הערעור בהחלטות הערכאות הדיוניות אשר מימשו את חובתם, בחנו חלופת מעצר ומצאו אותה ראויה". דא עקא, שאלה זו אינה חדשה עמנו. החלטת בית המשפט המחוזי מבוססת על הערכתו לגבי מסוכנותו של המבקש, על חומר הראיות, ועל העבירות בהן נחשד המבקש, כשברקע הדברים החלופה שעליה הוחלט; ונימוקה עמה.

6. רבות נכתב על מעמדו החריג של שלב 'הצהרת תובע', כשלב ביניים יחודי, המצוי בנקודת הזמן העמומה שבה נהפך ה'חשוד' ל'נאשם': "המעצר לפי סעיף 17(ד) זכה לכינויים רבים בפסיקה ובספרות - 'מעצר מגשר', 'שלב הדמדומים', 'קו התפר', 'בין השמשות' 'ימי הביניים' ועוד. ביטויים אלו מלמדים כי עניינו בשלב של ימי גישור בין שלב סיום החקירה, כאשר העצור הוא בחזקת חשוד לפי סעיף 13 לחוק המעצרים, לבין מועד הגשת כתב האישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים של נאשם לפי סעיף 21 לחוק המעצרים. זאת, בהתחשב בכך ש'עם סיום החקירה עובר נושא החקירה מהרשות המשטרתית החוקרת לרשות התביעה כדי שזו האחרונה תקבל החלטה בדבר המשך ההליך ותפעל במקרה המתאים להגשת כתב אישום ואף בקשה למעצר עד תום ההליכים'" (בש"פ 1270/14 ששון נ' מדינת ישראל,

פסקה 4 (20.3.2014) (להלן: עניין ששון)). בית המשפט המחוזי אכן ציין, כי מדובר ב"מעצר ביניים" וכי יש לאפשר לפרקליטות לגבש את כתב האישום, ולכשיוגש, עם בקשה למעצר עד תום ההליכים, יבחנו הראיות, כמכלול, משקלן, ועל רקע זה תיבחן עוצמת המסוכנות, ותישקל האפשרות לשחרור לחלופה. בית המשפט המחוזי לא קבע שככלל אין מקום לחלופת מעצר במסגרת בקשה להארכת מעצר לצורך הגשת כתב אישום, אלא שבעניין דנן, בשים לב למסכת הנדונה, אין הצדקה לשחרור לחלופה. נטען בבקשה גם לחשש מפני שיבוש הליכים, וחשש להימלטות, אך בית המשפט המחוזי לא ראה הצדקה להתייחס לעילות אלו, מששוכנע, "כי די בעילת המעצר של מסוכנות כדי להצדיק הארכת מעצרו של המשיב וזאת עד להגשת כתב האישום והבקשה למעצר עד תום ההליכים".

7. אשר על כן, בקשת הרשות לערור נדחית בזאת.

ניתנה היום, כ' בסיון התשפ"ב (19.6.2022).

ש ו פ ט